

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**AD sa[n]ctissimu[m] || dominu[m] nostru[m] Leone[m]
papam || decimu[m]. Ac diuu[m] Maxemilianum
Imperatorem || semper augustu[m]. APOLOGIA ... || Iacobi
hochstraten. Artiu[m] & sacre theolo=||gi[a]e ...**

Hoogstraten, Jacobus van

Coloniae, 1518

Cap[itu]ll[u]m. xxv. impugna[n]s Capnio[n]is nona[m] assert[i]o[n]em

urn:nbn:de:hbz:466:1-34634

LIBER I. CAP. XXV

esse. cū citra bonoz lesionem id fieri p̄t. z eos p̄niciosos eē s̄nēdos. quādo absqz bonoz eradicatōe tolli nō p̄t. Utrūqz siquidem et stulticie ē z charitatis. Quō itaqz vir bone tui adeo caligarūt oculi. vt tā friuolū p̄strueres argumētū. cū ais. Si nāqz eēt p̄ceptū. tūc nō liceret malos interficere. Sz tādē tuo facito sinē sermoni.

IO. R. AD G. BENIG.

Etsi malos hoies q̄ magis puertūt. z magis bonos exercēt esse sinit. cur nō z prauos libros. ex eo qz prauē z pfide sunt secte nō s̄net esse. In re parui momēti multū t̄pis p̄ter p̄suetudinē p̄trini

THEOLOGVS

S. xviij. Si tua pace fieri posset. vt vnū e stultis viris z s̄to lide nimis eē locutū te Capnionē dicerem. Quāqz etēn de p̄ticiē peccare ad t̄pa longa s̄inat hoies p̄didissimos. vt sunt blasphemī. heretici. tyrāni. sodomite. latrones. z id genus ne p̄handissimi neqz. mille vtqz mortibz digni. q̄s t̄n man⁹ dei nō p̄sternit. Nū igit̄ p̄pterea z humane reipublice gubernacula tenens a pestilētiū correctōe z exterminio desistere h̄z. Nōne s̄nēdo eos in reipublice z bonoz p̄niciē irā dei adūsus se puocaret. haud sec⁹ q̄ p̄mi Re. xv. cū rege Amelechitaz Sauli euenisse nouim⁹. Ad hāc eē intētiōez Dieremias d̄ns p̄ p̄phetā fulminat dicēs. Maledict⁹ q̄ phibet gladium suū a sanguine. hieremie. xlvij. ca. Sic in eo sup quo nostrū s̄t̄ certamē T̄aer̄i de⁹ oēs indifferēter s̄inat libros (quēadmodū z sectas) pessimos. blasphemos. nicromāticās. z diabolicās artes p̄tinētes. nū p̄pterea tales libros destruire interdictū ē. Certe si tua via recta est nō parū te momordisti. q̄ in tui p̄siliū p̄ncipio famosos libellos in christū z in eccliam a iudeis editos igni adindicasti. nimirū cū de⁹ et hosce libros eē s̄inat fatemur demū multū t̄pis te p̄triuisse Capnion. sed cū inutilr̄ nū p̄niciose. vtpote q̄ nō mō errores excusasti. sz et nouos z eos nō paucos z hos obesos suscitaueris. certe in re nō parui. sed vt Benigno supra inculcauim⁹ maximi momēti. qd̄ cū iulius recte sentiēt̄ iudicio. q̄ has nostras legere dignabit̄ capnio mastiges. vel tuas castigatōes. relinqm⁹. Et qm̄ loquēdi p̄uincia tuo Benigno delegasti. equanimiter serim⁹ si recte loq̄tur

¶ Caplm. xxv. impugnās Capniōis nonā assertōem
GEOR. BE. AD IO. REVCH.

Nil supuaenū. p̄clara oīa. nil t̄n p̄mittam eoz in q̄bz te (vt ita dixerim) lacerāt. Dicis q̄ppe qz christ⁹ p̄cepit de s̄nēdis zizanij. s̄ fidelr̄ in re n̄ra de libris iudeoz s̄nēdis dicere. imitādo eccl̄iaz di. xiiij. ca. Sctā romana possum⁹. vbi oēs libros manere p̄mittit vt videant̄ z p̄tēnt iuxta s̄bū apli. Dia. pbate qd̄ bonū est tenere Nā si eos p̄burerem⁹. nō possent posteri n̄ri quicqz p̄tra eos obijcere ex quo p̄uincant̄. Dicūt. te male trāstulisse parabolā. Christ⁹ eē p̄

21 i.

p̄mi Re. xv.
Dieremias

Se Capnion
momordit

Jurista errat
in numero.

LIBER I. CAP. XXV

zizania nō intellexit libros. s; hoies prauos. Siliter ⁊ aplm nō rec
te induxiffe. ipe em̄ ibi loq̄tur de nōnullis reuelatōib; nō oimode
certis. dicens. Prophetias nolite spernere. Nō aut̄ loq̄tur de libris
manifeste prauis. sic ⁊ canō ecclie inducitur. ⁊ hmoi libris est accipi
endus

THEOLOGVS

S. I. Quicūq; theologie aut phie operā viderint. hi utiq; no:ūt
q; debilissima. q; inania ⁊ vacua sint. mala. ⁊ falsa. ⁊ pin /
de q; obicura. q; tenebrosa. Inde ⁊ hic suspicari nobis nō abs reli
cebit illū Benignū esse vnū e obscuris ⁊ tenebrosis viris. nimirū
qui falsitate vndiq; plena. preclara. ⁊ vanissima. nil superuacui cō
tinere dicit. tenebrasq; lucem putat. Sed ad rem pperando vide
mus te vt soles attenuare. ⁊ erranti colludere. Tui em̄ Benigne
Lapnionis dicta nō fideliter recenset. quippe qui nō dixit. Si eos
cōburnem⁹. non possent posteri nostri quicq; pra eos obicere ex
quo puincant. At de malis libris om̄ino p̄muniter loquēs. taliter
intonauit Si nos eos cōburneremus nō possent posteri nostri qe
q; probare. Voc inq; dictū Lapnionis est. in quod pstrandum
illud adduximus argumētū. Quoniā asseq̄tur eccliaz apostoli in
tentionē violasse. dū hereticor libros cōburnendo eliminauit. Quō
blasphemū esse nos reputantes. neq; a te neq; a Lapnione alicubi
quippiam vidimus responsi datum.

Adhuc nūq;
rūdit ad id ar
gumētum.

S. II. Deinceps Canon Sancta romana in calce de librorū eli
minatōe manifeste disponit. Lapnion itaq; asserēdo ecclie
sua om̄es libros in canone hoc velle dimitti. vt videant ⁊ p̄sentur
a vero xuiat. ¶ Preterea ⁊ aliā falsitatem Lapnion tuus peperit
dicens. eccliam romanā nullum librorū velle cremare. in quo inter
bonū aliquid mali cōtinetur. quesane id Apli ad Salathas q̄nto
Modici fermentū totam massam corrumpit. probissime nouit
Num Benigne alicuius istorum vel vnico verbo vspsiam memo
riam fecisti. et quomō ergo hic dictū tuū. quādo ais. Nil tū pre
termittam ⁊c. vero cōsonabit. Ut tibi familiare est proposuisti ar
gumētū. Solutio Lapnionis accedat.

Canon

Aplus

IOAN. REVCH. AD BE.

Si vellent vt ad eorū nutum. om̄ia exponeremus. ⁊ pro libi
to eorū auctores induceremus. Et q; de parabola zizantiorū pau
lo ante discussimus. nūc ad Apostoli auctoritatē ita dicimus. q;
uis ipse premisisset. prophetias nolite spernere. ob id tamē quādo
dixit. (Om̄ia probate) nō solum de probatione prophetiarū intel
lexisse. q; medium syllogismi probabilis in plus se habet q; questio
que probatur. Neq; etiā videtur probare illud quod premiserat.
sed multas sentētiās ordine quodā asserre. sic inquit. Spiritū
nolite extinguere. prophetias nolite spernere. Om̄ia aut̄ probate.

O metuēdas
logicam.

LIBER I. CAP. XXV.

quod bonū est tenete. Omnia igitur legite. scilicet sentes abijcite. Quid suspectū heresi hic inuenitis: surdior est surdo is qui audire p̄tēnit. Neque dicit. Omnia probate. sicut probat conclusio aliqua ratioe. vel sicut probatur quis esse bonus vir. sed probate. hoc est delibate cuius saporis res sint. et si bonū saporē et odorē inuenieritis. tenete ipsum. si malum. abijcite. Nō itaque Ap̄t̄us de nouellis prophetiis duntaxat loquit̄. sed de omnibz que sunt manifeste mala. vel sunt bona mixta malis. Et pra mala sine deliberatōe respue. vt sunt pctā De q̄o dubitas vt de p̄phetiis nouis aut de spū et feruore alicuius

THEOLOGVS

S. iij. Sciennes nos volūtatem primē regule nō potiri ratioe. at legem dei. at decreta sanctorū patrū. at rōnem rectam. proinde nec nos que volum⁹ dicim⁹. sed q̄ euāgelio et sacris canonicis p̄formia sunt scripturis. Nulqz etiaz te male p̄secuti sumus tanqz que nos vellemy nō dicentē. verū qz euāgelii sacraz quoqz et scripturā et canones patz oblique exposuisti. imo et ea depraualisti. Dinc p̄z q̄ veridicū sit h̄ qd̄ in capite posuisti cauillū. Deinde ad rem venientes. Esto (aim⁹) quippiā pbabilitatis habeat. apl̄m generatim et nō t̄m de nouis reuelatōibz loq̄. te t̄m Capnionē ad mensurā loqui decebat. nec ampli⁹ aut vniuersalius. aut ad plures cōseruādos s̄bū apl̄i extendere libros. nisi ad quos canon que inducis verbū apl̄i applicuit libros. eos scz qui reuelatōes p̄tinent nō om̄ifariā certas. Et id certe ap̄lo p̄sonat dicēti Sp̄m nolite extinguere. p̄phetias nolite spernere. Dia pbate etc. Tu s̄o Capnion ad nullū nisi tuū nutū. id apl̄i verbū ad libros manifeste prauos (vt pote q̄s mox antea zizanijs eq̄parasti et ptuleras) applicuisti. quos a sede sc̄tā p̄denatos. et flāmis absumptos p̄ptū habebas. Et quō nūc extra te fact⁹. ais. apl̄s loq̄tur de q̄ibz q̄ nō manifeste mala

S. iij. Præterea in p̄oribz tuis ad Benignū anim⁹ tibi fuit. illos libros delere vsqz ad seculi p̄summatōem fini. Jam s̄o qn̄ de eis dē sermonē facis. ex apl̄i verbis asser⁹ eos delere fini aut p̄manere. etiā post eorū probatōem. hoc est (vt tu exponis) delibationem. Nūc nempe sensum causā quā subdis portendit dum inquis Qd̄ si nos eos cōbureremus. tūc posterī nihil possent probare id est delibare. Ubi quomodo romanā honoraueris. imo graui ter taxaueris ecclesiam. tu ipse videris. que vtiqz post malorum delibationem librorū. eos combussit. et ex hinc iuxta tui nutus expositionem ecclesia verbo ch̄risti (Sinite inquit̄ vtraqz crescere vsqz ad messem. id est seculi cōsummatōem) cōtrauenit. Insuper et apostoli violauit intentionem dicentis. Omnia probate etc. Ex quo sane verbo tu intulisti zizania. id est prauos libros sinendos. Que omnia cum vt narrata sunt sic se habeant. quomodo tam ar

p̄. Thessa. v.

Taxat roma/
nam sedem

Matth. xij.

LIBER I. CAP. XXVI

roganter hic sciscitari non pertinuisti. Quid (inquiens) suspectum heresi hic inuenies? Dubitas tu aliquem vniuersalis dispositione ecclesie calumniantem aut condemnantem de heresi suspectum esse. va! de ad dist. xxij. c. j. et. xxv. q. j. Violatores. et vide quid olim fuerit decretum. Sed antea que hic habes prosequere.

IOAN. REVCHLIN. AD BE.

Et in re nostra de libris scribarum noli statim condemnare. neque statim credere. quod non omni spiritui est credendum. sed an spiritus illi sint a deo probandum est. Discutiendum igitur diligenter est quod bono queve malo proferatur spiritu. Discutiendum et de libris scribarum. an blasphemii sunt vel stulti. vel ad ritum eorum pertinentes. vel sacra scripturarum bene exponentes. aut mysteria fidei nostre ardua declarantes. Primi illi (ut sepe dicitur) sunt supprimendi. alij tolerandi dum ecclesia eos tolerat. ultimi magnope amplectendi. custodiendi. et seruandi.

THEOLOGVS

S. U. Nugaris vir bone. et dicis que ad propositum non sunt. De libris namque bonis nihil verum est in questione. Et libros eos esse asseruandos per sacras litteras. probare natus es. quos postea quod olim limam discussionis ecclesie subierunt. nosti et condemnatos et igni addictos. Et que tibi inuercutia virorum pueratissime. vix modo dicere ausis de his ipsis libris. noli statim comburere. sed discutiendum est diligenter de libris scribarum an blasphemii sint. Credis nempe secus egisse aplicam sedem? Num putas aliquos suasuros ut huiusmodi libri contra preuentam discussionem comburatur. Verumtamen Capnion quid iam tibi et discussioni. qui Thalmud etiam ubi continet hereses saluasti. et illic loci e quibus viri probati. hereses eius in lucem produxerint. attestate tua prima assertione ubi. Si comburentur (ais) libri contra quos probati scripserunt non fierent ipsi manifesti. pro eo quod postea nemo scire posset. an eorum argumenta et replice vere fuissent. vel non vere. Certe Capnion tibi conclusum est. Unde ut Benignus loquatur patiaris.

Caplm. xxvi. ptractans iniurias ecclesiasticorum doctoribus illatas.

GE. BENIG. AD IOAN. RE.

Carpente te in eo. dixisti namque commentaria iudeorum tamque fontes esse seruanda. Si namque eorum commentaria sunt fontes. igitur nostrorum erunt rivuli. Uideris doctores iudeorum. nostris sanctis doctoribus (quod sunt motes ecclesie) preferre. Et ita doctrinam synagoge supra ecclesie doctrinam extollere. quod profecto non licebat.

THEOLOGVS.

S. J. Capnioni responsuro patefiet. attamen veram introduxisti conclusionem. Capnion itaque veniat et soluat.

IO. REVCH. AD G. BE.

Non concordat
sibi ipsi